

VÁMOSI KATALIN

**HALMAY BÉLA-RELIKVIÁK A HERMAN OTTÓ
MÚZEUMBAN – FOTÓKON ÉS FESTMÉNYEKEN
DÍSZMAGYAR VISELETBEN A MISKOLCI
POLGÁRMESTER**

„Hófehér maradt tisztességem tógája”

A miskolci születésű Halmay Béla életét – kortársaihoz hasonlóan – számos megpróbáltatással és tragédiával terhelték meg a 20. századi történések. A frissen végzett jogász szépen induló hivatali pályáját és házasságának boldog első másfél évét szakította meg² a nagy háború kitörése. Az elsők között indult a 10-es honvéd gyalogezred hadnagyaként a frontra 1914. augusztus 27-én, majd pár hónappal később, a következő év március 22-én, Przemysl várának kapitulációjakor esett hadifogságba a vár hősiesen harcoló katonáival, védőivel együtt. Itthon hagyott várandós felesége csaknem ugyanakkor, 1915. április 12-én szülte meg második gyermeküket, Margitot. 1922 áprilisában, szenvedésekkel teli hétéves szibériai fogság után tért haza Miskolc főjegyzője, ahol újabb nehézséggel: házasságának felbomlásával kellett szembesülnie. Margit lánya számára a válást követően megszűnt létezni az egykori kedves szülő, olyannyira, hogy nem volt hajlandó később sem elfogadni az Ausztriában, jómódban élő anyja anyagi segítségét, nem kívánt tudomást venni létezéséről.³ Halmay Béla nem nősült újra, gyermekeit egyedül nevelte tengernyi hivatali teendői közepette.

Nem kedvezett a családnak az 1940-es évek végétől kialakuló új rend sem, egymást érték életükben a sorscsapások: 1950-ben államosították tapolcai villájukat, a következő évben kilakoltatták őket a Széchényi utca 64. szám alatti lakásukból, majd 1952 tavaszán elvették fuvarozási vállalkozásukat, június 25-én éjszaka pedig kitelepítették az egykori polgármestert gyermekeivel, unokáival és vejével, Honti Bélával a Hortobágyra. A Borsos tanya embertelen körülményei olyannyira megviselték idős szervezetét, hogy a debreceni kórházban 71 éves korában, 1953. április 10-en tüdőgyulladásban meghalt.

- 1 Dr. Halmay Béla búcsúbeszéde, 1938. január 7. *Dobrossy István*: Miskolc írásban és képekben 2. Miskolc. 1995. 41.
- 2 Dr. Halmay Béla (Miskolc, 1881. április 29. – Debrecen, 1953. április 10.) tiszteletbeli főjegyző 31 évesen, 1913 februárjában kötött házasságot Musil Rudolf császári és királyi katonai főállatorvos leányával, Musil Erzsébettel. Első gyermekük, György év végén, december 29-én született meg. *Kapusi Krisztián*: Keresztezett életutak: Halmay Béla és Honti Béla miskolci polgármesterek. Miskolc 2005. 22.
- 3 Dr. Honti Béla szíves közlése alapján.

Életének viszonylag kiegyensúlyozottabb, aránylag nyugodtabb időszak a 1920-as évek második felétől az 1940-es évek elejéig tartott. Közel egy évtizedes polgármester-helyettesi tisztségét követően egyhangúlag, közfelkiáltással választották meg 1935. október 3-án – súlyos betegsége és tavaszi operációja ellenére – polgármesterré egyből tíz évre. A kinevezésére kapott gratulációkat⁴ ún. etikettkártyán köszönte meg, amelynek egy példánya unokái jóvoltából múzeumunk gyűjteményét gyarapítja.⁵

Az előző polgármesteri ciklus panamáit, botrányait olykor felbukkantak a múlt homályából, okot adva rosszindulatú pletykákra. A városházát ért igaztalan támadások miatt azonban egy idő után már nem kívánt a „*minden ízében becsületes és minden tekintetben tiszta férfi és nagyfelkészültségű városi főtisztviselő*”⁶ a település első embere maradni. Viszonylag rövid ideig, 1938. január 5-ig tartó polgármesterségét követően nyugalományaiba vonult, de elfogadta a két nappal később számára megszavazott örökös törvényhatósági tagságot, és önként végezte tovább egyes feladatait, ami ekkor is mentsvár és gyógyír volt számára, mint korábban.

Polgármesterré választásakor – a korabeli szokás szerint – ugyanúgy díszmagyarban fotózták le – de nem ugyanabban –, mint korábban, 1926. július 15-én helyettes polgármesteri beiktatásakor.⁷ A korabeli tudósító szemléletesen és részletesen leírta az ünnepélyes közgyűlésen történeteket, polgármesteri székének elfoglalását: „*most küldöttség megy Farkas István püspök vezetésével Miskolc város új polgármesteréért. Minden szem a polgármesteri hivatalba vezető ajtó felé szegeződik. Nem sokáig kell várni: nyílik az ajtó, elől a díszbe öltözött városi hajdú, kezében a város lobogójával, elindul a küldöttségtől követve Halmai Béla dr. díszmagyarba öltözött impozánsan délceg alakja. Betegségének semmi nyoma, senki sem hinné, hogy a sír széléről rántotta vissza hónapokkal ezelőtt egy nagy sebész áldott keze az embert, aki most daliás alakjával díszmagyarban, mellén a megérdemelt háborús és polgári kitüntetések sorával, egyenes fejtartással,*

4 Közülük két darab Szepesi Dezső-rajz került be a múzeumi gyűjteménybe: 1. Szepesi Dezső: Üdvözlöt dr. Halmai Béla úrnak (1926, tollrajz, papír, 24,5×17,5 cm, j. j. l. Szepesi D 926/VII, középen, alul szöveg: H. polgármesterré való megválasztása alkalmából szívélyesen üdvözlöm. Dr Halmai Béla úrnak – Szepesi Dezső, Herman Ottó Múzeum [a továbbiakban: HOM] HTD Ltsz.: 2019. 27. 1.); 2. Szepesi Dezső: Gratuláció Dr. Halmai Béla úrnak (tollrajz, a Fonciére Általános Biztosító Intézet Szepesi Dezső titkár fejleces papírja, 24,5×17,5 cm, balra felül szöveg: Méltóságos Dr. Halmai Béla úrnak, jobbra fent: Miskolc, 1935. X. 4. Széchenyi u. 107. Rajz alatti szöveg: Polgármesterré történt egyhangú megválasztása alkalmából meleg szeretettel köszönti őszinte híve: Szepesi Dezső, HOM HTD Ltsz.: 2019. 27. 2.)

5 Dr. Halmai Béla unokái: Honti Éva, Béla és Judit döntöttek az ajándékozás mellett.; Dr. Halmai Béla etikettkártyája (1935. október, 6,9×11,7 cm, szövege: „Miskolc thj. város polgármesterévé történt megválasztásom alkalmából kifejezett szíves jókívánatait hálásan köszönöm. Miskolc, 1935. október hó Dr. Halmai Béla Miskolc thj. város polgármestere”, HOM HTD Ltsz.: 2019.29.42. ajándékozta: Dr. Honti Judit).

6 Felsőmagyarországi Reggeli Hírlap, 1935. október 4. 5.

7 Dr. Halmai Béla polgármester-helyettes díszmagyarban (1926, fotó, 13,5×8,8 cm HOM HTD Ltsz.: 2019.29.45. ajándékozta: Dr. Honti Judit).

önérzetesen és alázatos lélekkel, a terem közönségének tomboló tapsa közepette, szerényen jobbra-balra hálát és köszönetét bókolva, az elnöki emelvény fele megy, fellép a pódiumra, megáll a polgármesteri szék előtt, meghajtja magát az elnöklő főispán, majd a közönség felé és rokonszenves szerénységgel hallgatja a főispán szavait.⁸

Halmay Béla 1935-ben viselt díszmagyarját tehát több forrásból ismerjük, egyrészt a korhű felvételekről és beszámolóiból, másrészt a portréjáról. Mindössze a dolmánya, a süvege és a díszkardja⁹ maradt meg az ünnepi viseletnek, amit a család megőrzött az évtizedek során a kedvezőtlen tárolási körülmények ellenére.¹⁰ Unokái jóvoltából számos Halmay-relikviával együtt mára az öltözék is már a Herman Ottó Múzeum Történeti Tárát gazdagítja, közöttük az említett rajzokkal, etikettkártyával, fotókkal, festménnyel, egyéb dokumentumokkal és tárgyakkal együtt, összesen 2111 darabbal gyarapodott a tári anyag. Kapusi Krisztián történész, a múzeum munkatársa jónéhány fotográfiát publikált közülük 2005-ben a Halmay Béláról és vejéről írt *Keresztezett életutak* című könyvében. Dr. Honti Béláné halálát követően jelentkeztek nála a leszármazottak ajándékozási szándékukkal,¹¹ majd 2019-ben be is kerültek a műtárgyak a gyűjteménybe a 2021-ben történt felajánláshoz hasonlóan.¹²

Faragó Zoltán (Miskolc, 1898 – Miskolc, 1973¹³) a két világháború közötti miskolci portréfestészet termékeny alakja, a város társadalmi elitjének divatos portretistája, autodidakta festőművész festette meg 1941-ben Halmay Béla portréját. A polgármestert abban a díszmagyar viseletben örökítette meg a piktor, aminek indigókék színű, nyomott mintás brokátselyemből varrt és arany zsinórozással ékesített dolmánya, valamint az aranypaszománttal díszített süvege

8 Felsőmagyarországi Reggeli Hírlap, 1935. október 4. 5.

9 A díszkard a család tulajdonában van jelenleg is.

10 Miután 1951. június 30-án el kellett hagyniuk a főutcai lakásukat, Halmay Béla a Honti családdal a Szeles utca 11. szám alá, Honti Béla szülőházába költözött, ahol édesanyja pártában maradt lányával lakott. Ezt az otthonukat kényszerültek elhagyni a kitelepítéskor. A telken álló Hornyák-féle istállóba rejtették el azokat a „családi kincseket”: a díszmagyart, Halmay Béla portréját, felesége egész alakos ábrázolását más darabokkal együtt, amelyeket nem vittek el magukkal az ÁVH emberei és másféle alkalmatlan látogatók. Dr. Honti Béla szíves közlése alapján.

11 Dr. Honti Judit jóvoltából kerültek végül Miskolcra a műtárgyak, amelyeket Kapusi Krisztián történész kolléga gyűjtött be és leltározott.

12 Idén dr. Honti Béla adományozta hat tárggyal gazdagodott a Herman Ottó Múzeum Történeti Tárának Halmay-kollekciója. A tárgyakat én szállítottam be a múzeumba és leltároztam be.

13 Faragó Zoltán festőművész (Miskolc) életének 73. évében, 1973-ban halt meg – tudósít a korabeli híradás a Szocialista Művészetért folyóirat 1973. áprilisi számában a 2. oldalon.; vö. *Vámosi Katalin: A Miskolc-selyemréti és a Miskolc-mindszenti Római Katolikus Plébánia rejtett kincsei*. In: A Herman Ottó Múzeum Évkönyve 57. Szerk. Tóth Arnold. Miskolc 2018. 119.; *Vámosi Katalin: Kanonoki portrészorozat a Miskolc-Mindszent Római Katolikus Plébánián I*. In: Avasi Értéktár VII. Szerk. Darázs Richárd. Miskolc 2019. 10.; *Vámosi Katalin: A Miskolc-Mindszent Római Katolikus Plébánia rejtett kincsei*. Keresztény Szemle 55. (2018) 3. sz. 79.; *Dobrossy István – Eszenyi Miklós – Zahuczky László: Miskolci Életrajzi Lexikon*. Miskolc 2008. 64.

a Herman Ottó Múzeum Történeti Tárát gazdagítja.¹⁴ Kivételesnek mondható egy festmény esetében, hogy annak a jeles, közéleti személyiségnek a ruhája, I. világháborús érmeinek egyike, egy Osztrák Háborús Emlékérem¹⁵ és fotói is megmaradnak, akiről a portré készült, és az ajándékozásoknak köszönhetően ugyanabba a múzeumi gyűjteménybe kerülnek.

1. ábra: Halmay Béla díszmagyarjának dolmánya és süvege (1930 k., brokát selyem, alul zöld bársony, arany zsinórozás, a tollat levágták, dolmány mérete: 93×43 cm, sapka mérete: 22×29 cm, Ltsz.: 2019. 17. 1–2. ajándékozta: dr. Horváth György¹⁶)

14 A Herman Ottó Múzeum *Miskolci Hét – a miskolci polgár ünnepe* című időszaki tárlatán a városházán 2019. május 9–17. között látható volt a polgármester díszmagyarja és Faragó Zoltán olajfestménye Halmay Béláról.

15 Előlapján kerek talpú, pólyás címerpajzson kiterjesztett szárnyú, jobbra néző sas, alatta FÜR ÖSTERREICH felirat látható, hátlapján zárt tölgykoszorúban 1914-1918. évszámok. Fehér selyemszalagjának széléin párhuzamosan két keskeny, közepén két szélesebb vörös sáv fut. (d: 3,6 cm, HOM TGY Ltsz.: 2021. 8. 1. ajándékozta: dr. Honti Béla.)

16 Dr. Honti Béla unokatestvére dr. Horváth György. Dr. Honti Béla szíves közlése alapján.

2. ábra: Faragó Zoltán: Halmay Béla portréja (1941., olaj, vászon, 110,5×85 cm, j. b. l. Faragó Z. 1941., HOM TGY Ltsz.: 2019. 14. 1. ajándékozta: dr. Honti Judit)

3. ábra: Dr. Halmay Béla polgármester díszmagyarban (1935, fotó, 13,9×8,9 cm
HOM HTD Ltsz.: 2019. 29. 44.)

1935-ben, a beiktatásakor Halmay Bélát többféle beállításban fotózták le, ebből összesen hat darabot ismerünk, amelyek közül négyen álló és kettőn ülő helyzetben látható teljes díszmagyarban alakja. Lusztig János miskolci fotográfus¹⁷ három fényképén tájképi háttér előtt áll vagy ül a polgármester, viseli a gyűrűt, az ismeretlen fényképész készítette másik három felvételen nem viseli

17 Az 1930-as években Lusztig Jánosnak a Széchenyi utca 37. szám alatt volt fotószaküzlete, amit már 1880-tól üzemeltetett. Később fia, Náthán, majd unokái, dédunokái vették át a családi vállalkozást. A fényképészdinasztia utolsó Miskolcon élt fotográfusa Mezei József volt. <https://www.ceramuseum.hu/fenykepek/fotos-ereklyek--photographer-relics-/fotografusok---varosok--photographers---cities-/miskolci-fotografusok-kepei/lusztig-janos---1930-k..html>, letöltés 2021. dec. 11.

ékszereit, és a fotónak a reprezentatív portrékhoz hasonlóan klasszicizáló háttere van.

Ha alaposabban megnézzük a fotográfiákat, azonnal érzékelhető, hogy kompozíciós megoldásaik nem azonosak a festményével, azaz Faragó Zoltán a portré festésekor nem a hivatalos felvételeket használta. A festő munkamódszeréről tudjuk, hogy egy-két ülést követően fénykép után dolgozott tovább portréin, elég hosszasan. A két világháború között már saját fényképezőgéppel rendelkezett, amivel modelljeit fotózta. Balszerencsénkre eddig nem került elő egy darab sem ezekből a fotókból, így nincsenek ismereteink a Halmay-festményhez készítésekről sem.

Források hiányában sajnos a megrendelés körülményeiről sem tudunk semmit, de minden bizonnyal Halmay Béla vagy valamelyik családtagja bízta meg a festőt a feladattal, hiszen az ő tulajdonukban maradt a kép. Egyértelműen állítható közelebbi ismeretségük, társasági kapcsolatuk, Faragó Zoltán ugyanis bejáratos volt a felsőbb körökbe, ismerte a közélet szereplőit, számos portrét festett róluk, amelyekről mindig elismerően, nagybecsüléssel nyilatkoztak ők saját maguk és a városbeliek is.

Ismerünk egy másik Halmay-portrét is, ami szintén a Herman Ottó Múzeumban található, a Képzőművészeti gyűjteményben. Miskolc város tisztelete jeléül 1942 tavaszán polgármesteri kezdeményezésre Bánovszky Miklóssal festette meg a városi tanácsterembe a tüneményes tollú, ékes szónoklatú, szerény, pótolhatatlan szakértelemmel és élettapasztalattal rendelkező Halmay portréját.¹⁸ A budapesti festőművész szintén használt munkafotót a festés során. Szerencsénkre a műtermében készült felvételek közül többet is közölt a Fortepan honlapján,¹⁹ egyike ezeknek az ülő, civil ruhát viselő Halmay Bélát örökíti meg, bizonyítva ezáltal műterem-látogatását és modellt ülését. Bodnár Tamás, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár levéltárosa azonosította be a fotón a polgármestert, és Pirint Andrea, a Herman Ottó Múzeum művészettörténésze találta meg a *Díszmagyaros férfi arcképe* című festményt – egyértelműen Halmay Béla képmása – a múzeumi gyűjteményben. Kiléte 1974-ben, a leltározás évében valószínűleg már a feledés homályába merült, emiatt adták a képnek a fenti címet.

A Bánovszky-féle fotó és festmény, illetve a Faragó-kép kompozíciója teljesen megegyezik, hasonlóképpen az ábrázolt személy díszmagyar öltözkéhez, ami mindkét alkotáson ugyanaz. Bizonyára hasonló beállításban fotózta le modelltjét Faragó Zoltán, mint Bánovszky Miklós, de sajnos ennek a fotónak a lelőhelye nem ismert.

18 Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára, IV.1906. 7264/1942.; A város közgyűlési termébe dr. Rácz György arcképét is megfestette 1940-ben. Rövid hírek az Avas aljáról. Magyar Jövő, 1940. június 2. 6.

19 https://index.hu/fortepan/2017/11/12/werkfotok_es_festmenyek_banovszky_miklos_dravai_utcai_muterembol/, letöltés 2021. dec. 11.; vö. *Kapusi Krisztián*: Halmay Béla és polgármester pince. In: *Avasi Értéktár VIII.* Szerk. Darázs Richárd. 11–12.

4. ábra: Dr. Halmay Béla Bánovszky Miklós budapesti műtermében. (1942, Fotó: Gyimesi Kinga, Fortepan)

5. ábra: Bánovszky Miklós (1895–1995): „Díszmagyaros férfi arcképe” Dr. Halmay Béla (1942, olaj, vászon, 100 cm×80 cm HOM KGY Ltsz.: 74. 167.)

A Faragó-képekre jellemző idealizálást láthatjuk a Halmay Bélát 60 éves korában megörökítő portrén is. A miskolci festő erőteljes, egészségtől duzzadó, telt arcú, bizakodó tekintetű, magabiztos férfit ábrázol semleges, egy színű háttér előtt ülve, naturalista stílusban. Az asztalterítő, a szék, a háttér és a viselet mély tónusú színei harmonikusan ölelik körül Halmay alakját. Bánovszky képmásán viszont egy idősebb férfi elgondolkozó tekintettel néz a távolba, az arca megviseltebb, mélyebb ráncok húzódnak a szája körül, hasonlóan a fotóéhoz, és a kezek is csontosabbak, eresebbek, mint a másik festményen.

Faragó Zoltán különösen ügyelt a fény egyenletes elosztására, szétterítésére a teljes alakon. Aprólékos precizitással, különös gondossággal, anyagszerűen festette meg az öltözetet, a kitüntetéseket, az asztalterítőt, az ékszereket és a díszkardot,²⁰ szép lett a kezek és az arc tónusozása. Halmay Béla méltóságteljes ábrázolása született meg ecsetje nyomán, méltán lehetett elégedett arcképével a város egykori kormányosa. Derű, optimizmus és elegancia árad a reprezentatív portréről.

A miskolci művész megrendelői között magánszemélyek, intézmények, egyházak egyaránt előfordultak. Számos portré köthető nevéhez, többek között megfestette az 1920-as években Zábrátzky György és Kronberger György, húsz évvel később Viezer József Mindszenti apát-kanonokok portréit, 1930 és 1940

²⁰ A kardmarkolat itt jobbra néz.

körül Telepy György színész és festő családtagjait: a lányát, Plank Sándorné Telepy Antóniát, illetve az unokáját, Ágoston Lászlóné Plank Antóniát, valamint dr. Ónodyné Ágoston Éva illem- és tánctanárt. 1950 körül készült el dr. Petró Sándor arcképe, tíz évvel később önarcképe, valamint Choma József festőművész és Papp Antal püspök (1912–1924) portréi.²¹

Díszmagyarban ábrázolta Bulyovszky Gusztáv nyugalmazott királyi főügyészt, a kaszinó egykori ügyvezető igazgatóját és alelnökét. A Miskolci Nemzeti Kaszinó számára készített portrét 1933. január 10-én leplezték le a közgyűlésen, amikor a főügyész megkapta a 2. oszt. magyar érdemkeresztet, és a kaszinó örökös tiszteletbeli tagjává választották. Dr. Péchy Alán minorita tartományfőnök méltatta ünnepi beszédében a kitüntetettet, aki többek között a világháború alatt gyűjtést rendezett a sajóparti katonakórház ápoltságai javára.²²

A Római Katolikus Nőegylet díszelnőknői, Kellemes Melczer Lászlóné és ifj. Mikszáth Kálmánné, illetve Komáromy Gyuláné alelnőknő portréinak alkotói között is említik a nevét Kolár Nándorné festőművészevel együtt 1934-ben. A képeket a nőegylet székházában, díszközgyűlésen leplezték le prominens személyiségek jelenlétében.²³

1939-ben Stockholmban a társasági élet egyik jeles tagjának, Bartha Imre magyar követségi igazgatónak a képmását örökítette meg. Faragó Zoltán külföldi körútjáról a helyi újságok is beszámoltak.²⁴

Dr. Quirin Leó vezérigazgató, országgyűlési képviselő és Quirin József ózdi gyárigazgató családjának összesen huszonzét arcképet festett 1940-ben.²⁵

Budapesten készítette a MÁVAG nyugalomba vonult vezérigazgatójának, vitéz Markotay Welsz Jenőnek arcképét három példányban. Az egyik képet a családnak festette, a másikat a DIMÁVAG sportklubnak és a harmadikat a diósgyőr-vasgyári evangélikus egyházközségnek.²⁶ 1939-ben bízta meg a klub közgyűlése a sportszeretetről ismert vezérigazgató portréjának megörökítésével.²⁷ A vasgyári evangélikus hívek 1940. december 1-jén, vasárnap délelőtt, az istentisztelet utáni díszközgyűlésen, a tanácsteremben leplezték le Meilinger

21 „Miskolci portrék” 1750–1950. Miskolc régi képeslapokon. Szerk. Dobrik István – Gyulai Éva. Miskolc 2000. 23–31.

22 Bensőséges ünnepség keretében leplezték le Bulyovszky Gusztáv arcképét a Miskolci Nemzeti Kaszinóban. Magyar Jövő, 1933. január 11. 2.; *Thurzó Nagy László: Miskolci lexikon, a város krónikája. XX. 1933–1934.* 56.

23 Kellemes Melczer Lászlóné, ifj. Mikszáth Kálmánné és Komáromy Gyuláné arcképének leplezése a Római Katolikus Nőegyletben. Magyar Jövő, 1934. december 19. 3.

24 A Finnországban töltött négy hónap után Svédországban két hónapig időzött. A cikkben említik Halász-Hradil Béla miskolci festőművészt is, aki már másfél évtizede Svédországban él, és egyik kitűnősége a svéd festőművészetnek. Faragó Zoltán festőművész külföldi nagy sikere. Magyar Élet, 1939. augusztus 29. 6.; Rövid hírek az Avas aljáról. Magyar Jövő, 1939. október 8. 10.

25 Rövid hírek az Avas aljáról. Magyar Jövő, 1940. június 9. 10.

26 Uo.

27 A DIMAVAG SC közgyűlése. Magyar Jövő, 1940. május 11. 7.

Dezső, Hibbey-Hosztják Albert gyárigazgató, vasgyári evangélikus egyházfelügyelő arcképével együtt.²⁸

A miskolci Mezőgazdák Társas Egylete Csorba József elnök kezdeményezésére kérte fel Faragó Zoltán festőművészt vitéz nagybányai Horthy Miklós mellképének megfestésére, amelyet nagyszabású ünnepség keretében 1941. március 15-én mutattak be az egylet Major utcai székházában.²⁹ Szintén a kormányzó arcképét festette meg a Miskolci Nemzeti Kaszinó számára, amit 1940 februárjában a kaszinó dísztermében helyeztek el. A kép megrendelését a tagság határozta el a kaszinó fennállásának 100. évfordulóján tartott ünnepi közgyűlésen.³⁰

1969-ben avatták fel Faragó Zoltán Szemere Bertalanról készült portróját, amit a róla elnevezett iskola tanári szobájában helyeztek el.³¹ Faragó Zoltán személye és portréi is kedveltek voltak a miskolciak körében, előszeretettel halmozták el őt megrendelésekkel. A borsodi megyeszékhelyen és külföldön is a magyar képzőművészet méltó reprezentánsaként mutatták be a sajtóban. A Svenska Dagbladet elnevezésű svéd lap példának okáért cikket írt róla, amelyben a legnagyobb elismerés hangján méltatta művészi kvalitásait. A Magyar Élet 1942. decemberi száma pedig arról tájékoztatta olvasóit, hogy a miskolci Weidlich udvar első emeletén megnyílt Hámosy-képszalon magyar festészeti tárlatán két miskolci festő: Koroknay Nándor és Faragó Zoltán is bemutatkozott.³²

Felhasznált szakirodalom és források

„Miskolci portrék” 1750–1950. Miskolc régi képeslapokon. Szerk. Dobrik István – Gyulai Éva Miskolc 2000.

Dobrossy István – Eszenyi Miklós – Zahuczky László: Miskolci Életrajzi Lexikon. Miskolc 2008.

Dobrossy István: Miskolc írásban és képekben 2. Miskolc. 1995.

Falon lógó festményből indult a nyomozás. https://index.hu/fortepan/2017/11/12/werkfotok_es_festmenyek_banovszky_miklos_dravai_utcai_mutermebol/, letöltés: 2021. dec. 11.

28 Arcképleleplezés. Magyar Élet, 1940. december 1. 10.; A díszközgyűlés. Magyar Élet, 1940. december 3. 4.

29 Március 15-én leplezik le a mezőgazdák a Kormányzó arcképét. Magyar Élet, 1941. március 8. 7.

30 Legyen az arcképe mindig miközöttünk. Magyar Jövő, 1940. március 1. 4.; Rövid hírek az Ávas aljáról. Magyar Jövő, 1941. január 6. 10.

31 *Debénár Gyula*: Névadónk Szemere Bertalan. Ifjúsági Magazin, 1984 decemberi száma 23.

32 A magyar festészet remekeinek kiállítása a Hámosy-képszalonban. Magyar Élet, 1942. december 20. 7.

- Felsőmagyarországi Reggeli Hírlap, 1935. október 4.
<https://www.cameramuseum.hu/fenykepek/fotos-ereklyek--photographer-relics-/fotografusok---varosok--photographers---cities-/miskolci-fotografusok-kepei/lusztig-janos---1930-k..html>, letöltés: 2021. dec. 11.
- Ifjúsági Magazin, 1984. december.
- Kapusi Krisztián: Halmay Béla és polgármester pince. In: Avasi Értéktár VIII. Szerk. Darázs Richárd
- Kapusi Krisztián: Keresztezett életutak: Halmay Béla es Honti Béla miskolci polgármesterek. Miskolc 2005.
- Magyar Élet, 1939. augusztus 29.
- Magyar Élet, 1940. december 1.
- Magyar Élet, 1940. december 3.
- Magyar Élet, 1941. március 8.
- Magyar Élet, 1942. december 20.
- Magyar Jövő, 1933. január 11.
- Magyar Jövő, 1934. december 19.
- Magyar Jövő, 1939. október 8.
- Magyar Jövő, 1940. március 1.
- Magyar Jövő, 1940. június 2.
- Magyar Jövő, 1940. június 9.
- Magyar Jövő, 1940. május 11.
- Magyar Jövő, 1941. január 6.
- Szocialista Művészetért 16. (1973) 4. sz. április
- Thurzó Nagy László: Miskolci lexikon, a város krónikája. XX. 1933–1934.
- Vámosi Katalin: A Miskolc-selyemréti és a Miskolc-mindszenti Római Katolikus Plébánia rejtett kincsei. In: A Herman Ottó Múzeum Évkönyve 57. Szerk. Tóth Arnold. Miskolc 2018.